

POSTANOWIENIE

Dnia 23 sierpnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA:	Jan Gibiec
Sędzia SA:	Janusz Kaspryszyn (spr.)
Sędzia SA:	Aleksandra Marszałek

po rozpoznaniu w dniu 23 sierpnia 2013 r. na posiedzeniu niejawnym we Wrocławiu

sprawy z wniosku: **(...) sp. z o.o. we W.**

przy udziale: **(...) sp. z o.o. (...) S.k.a. we W.**

o udzielenie zabezpieczenia

na skutek zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 26 lipca 2013 r., sygn. akt X GCo 110/13

p o s t a n a w i a:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że:

1. udzielić zabezpieczenia uprawnionemu (...) spółce z o.o. we W. przed wytoczeniem powództwa o zapłatę kwoty 148932,12 zł z odsetkami poprzez ustanowienie hipoteki przymusowej w kwocie (...) (sto dwadzieścia tysięcy) zł na przysługującym (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) we W., prawie użytkowania wieczystego nieruchomości położonej we W. przy ul. (...) (działka nr (...)) oraz prawie własności budynków posadowionych na tej nieruchomości, objętych księgą wieczystą KW nr (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy (...),

2. określić uprawnionemu dwutygodniowy termin, od dnia doręczenia niniejszego postanowienia, do wystąpienia z powództwem przeciwko (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) we W. o zapłatę roszczeń objętych zabezpieczeniem,

3. dalej idący wniosek oddalić.

II. dalej idące zażalenie oddalić.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek (...) spółki z o.o. we W. o udzielenie zabezpieczenia uprawnionemu (...) spółce z o.o. we W. przed wytoczeniem powództwa (k.289-292).

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył wnioskodawca, wnosząc i argumentując, jak w zażaleniu (k.295-299).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie zasługiwało w części na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że wydanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia uzależnione jest od uprawdopodobnienia przez uprawnionego dwóch przesłanek, o których mowa w art. 730¹ k.p.c., tj. istnienia roszczenia oraz istnienia interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia, zdefiniowanego w § 2 cytowanego przepisu. Przyjmuje się, że roszczenie jest uprawdopodobnione, jeżeli prima facie istnieje znaczna szansa jego istnienia. Wymóg uprawdopodobnienia roszczenia wiąże się z koniecznością uprawdopodobnienia faktów, z których jest ono wywodzone. Uprawdopodobnienie dotyczy w praktyce dwóch aspektów. Odnosi się ono zarówno do okoliczności faktycznych, na których opiera się roszczenie i które powinny być przedstawione, a ich istnienie prawdopodobne w świetle dowodów oferowanych przez uprawnionego, jak i do podstawy prawnej roszczenia, która powinna być również prawdopodobna w tym znaczeniu, że dochodzone roszczenie znajduje podstawę normatywną. Uprawdopodobnienie jest słabszą formą od udowodnienia. Sąd nie wymaga na tym etapie postępowania niepodważalnych dowodów istnienia wierzytelności. Roszczenie jest zatem uprawdopodobnione, jeżeli prima facie istnieje znaczna szansa na jego istnienie. Należy przy tym zaznaczyć, iż uprawdopodobnienie nie przesądza udowodnienia mogącego być podstawą do pozytywnego rozstrzygnięcia co do meritum sprawy. Istotą postępowania zabezpieczającego jest bowiem to, że Sąd dokonuje jedynie wstępnej analizy dostarczonego przez wnioskodawcę materiału dowodowego.

W tej sytuacji zasadnie Sąd Okręgowy, analizując przesłankę istnienia roszczenia, analizował złożony wniosek i dokumenty w kontekście regulacji 647¹ k.c., gdyż wnioskodawca w niniejszej sprawie złożył wniosek o zabezpieczenie roszczenia o zapłatę za wykonane prace, powołując się na solidarną odpowiedzialność inwestora wynikającą z paragrafu 5 wskazanego przepisu.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego w świetle przedłożonych przez wnioskodawcę wraz z wnioskiem i aktualnie z zażaleniem dokumentów uprawdopodobnione zostało częściowe istnienie roszczenia wnioskodawcy. Z dokumentów z dnia 11 czerwca 2012 r. oraz 12 listopada 2012 r., 18 stycznia 2013 r. wynika, że wnioskodawca jako podwykonawca robót na inwestycji był zgłaszany inwestorowi (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) we W. (k.301), a także były mu przedstawiane aneksy nr (...) (k.302-303). Treść korespondencji elektronicznej wskazuje, że do L. S. na jego adres służbowy (domena (...)) kierowane było pismo z propozycją porozumień odnośnie do płatności na (...) (k.304). Korespondencja elektroniczna w tym zakresie była kontynuowana. Wnioskodawca załączył wydruk projektu porozumienia płatniczego, wskazując na powiązanie tego projektu z negocjacjami odnośnie do zapłaty przez obowiązanego. W tym kontekście zasadnie wnioskodawca akcentował powiązania kapitałowe między inwestorem a generalnym wykonawcą, odbywanie narad oraz wiedzę (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) we W. o wykonywaniu prac, a nawet roszczeniach wnioskodawcy.

W świetle powyższego należało uznać, że co do zasady wnioskodawca uprawdopodobnił, iż inwestor wyraził zgodę za zawarcie przez generalnego wykonawcę umowę z wnioskodawcą jako podwykonawcą robot budowlanych na budowie obiektu (...).

Do przesłanki interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia odniósł się Sąd pierwszej instancji i tę argumentację należy podzielić (nieruchomość, wraz ze wzniesionym na niej budynkiem, stanowi jedyny istotny majątek obowiązanego, który z założenia ma zostać spieniężony; obowiązanym został powołany wyłącznie w celu zrealizowania inwestycji związanej z budową mieszkalno – usługowego budynku (...)). Nie stanowi też przeszkody dla uzyskania zabezpieczenia okoliczność braku wymagalności roszczenia, przy czym ocenić tę okoliczność należało także przez pryzmat uprawdopodobnienia istnienia roszczenia. W części roszczenie jest wymagalne. Jedynie odnośnie do roszczenia z umowy nr (...), objętego fakturą (...) roszczenie nie jest jeszcze wymagalne. Sama ta okoliczność nie stoi na przeszkodzie zabezpieczeniu takowego roszczenia. Należy jednakże mieć ją na uwadze w kontekście potencjalnej daty wytoczenia powództwa oraz zakończenia postępowania (art. 316 § 1 k.p.c.). Dopuszczalne przecież

jest wytoczenie powództwa przed wymagalnością roszczenia, zaś zgodnie ze wskazanym, art. 316 § 1 k.p.c. po zamknięciu rozprawy Sąd wydaje wyrok, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy; w szczególności zasądzeniu roszczenia nie stoi na przeszkodzie okoliczność, że stało się ono wymagalne w toku sprawy. Jeżeli więc uprawdopodobniona data wymagalności roszczenia objętego fakturą (...) to 7 września 2013 r., perspektywa czasowa tej wymagalności w kontekście braku zapłaty za wymagalne już faktury, wskazuje na spełnienie obu przesłanek z art. 730⁽¹⁾k.p.c. w zw. z art. 730 § 2 k.p.c. także w odniesieniu do tej części wniosku.

Uznając, że wnioskodawca uprawdopodobnił co do zasady swoje roszczenie, Sąd Apelacyjny kierując się treścią art. 647¹ § 5 k.c., stwierdził, że część faktur dotyczy dzierżawy rusztowań, urządzeń. Strony (wnioskodawca i generalny wykonawca) zawarły odrębną umowę dotyczącą najmu sprzętu (k.111 i nast.). Skoro strony wydzieliły ze swojej umowy o roboty budowlane roszczenia związane z czynszem najmu, określanym w fakturach jako czynsz dzierżawy, to w konsekwencji na tym etapie postępowania przy uwzględnieniu specyfiki uprawdopodobnienia oraz dat wystawienia faktur po zawarciu umowy z dnia 5 listopada 2012 r. nie można było uznać, by wnioskodawca odnośnie do kwoty 30945,63 zł uprawdopodobnił swoje roszczenie (faktury VAT nr (...)). W tej kwocie mieści się też należność ujęta w fakturze VAT nr (...), w treści której to faktury odwołano się do najmu. Kwoty ujęte w fakturach wskazujących umowy o roboty budowlane (lub bez odesłania do najmu) zostały natomiast uznane za uprawdopodobnione, także w zakresie transportu i demontażu rusztowań, urządzeń, bo jest to normalny element prac budowlanych. Kwestia przynależności poszczególnych prac do robót budowlanych i poszczególnych umów będzie przedmiotem ewentualnego postępowania procesowego między stronami, a wynik przeprowadzonego wówczas postępowania dowodowego w sprawie może doprowadzić do innych konkluzji niż te przyjęte na etapie postępowania zabezpieczającego.

Mając na uwadze treść art. 736 § 3 zd. 1 k.p.c., który wskazuje, że suma zabezpieczenia nie może być wyższa od dochodzonego roszczenia liczonego wraz z odsetkami do dnia wydania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia oraz z kosztami wykonania zabezpieczenia, Sąd drugiej instancji dokonał szacunku odsetek od uprawdopodobnionego roszczenia, albowiem wnioskodawca wyliczenia takiego we wniosku nie dokonał, arbitralnie określając kwotę zabezpieczenia ponad kwotę żądania głównego, bez wskazania w treści wniosku dat wymagalności już wymagalnych zobowiązań (ograniczył się do dat wystawienia i numerów faktur). Dokując szacunku roszczenia głównego oraz odsetek od uprawdopodobnionego roszczenia głównego, należało mając na uwadze treść wskazanego artykułu i żądanie wnioskodawcy (k.6), uznać, że kwota 120000 zł stanowić będzie właściwą wartość żadanego zabezpieczenia roszczenia.

Zmieniając zaskarżone orzeczenie i uwzględniając wniosek o zabezpieczenie roszczenia, Sąd Apelacyjny miał na względzie, że sposób zabezpieczenia określony we wniosku nie narusza zakazu stosowania takiej formy zabezpieczenia, która zmierza do zaspokojenia zabezpieczonego roszczenia (art. 731 k.p.c.), ani też nie obciąża obowiązane ponad miarę (art. 730 § 3 k.p.c.).

W konsekwencji orzeczono jak w punkcie I.1 i I.3.

Jednocześnie mając na uwadze treść art. 733 k.p.c. Sąd Apelacyjny wyznaczył termin, w którym pismo wszczynające postępowanie (pозew) powinno być wniesione pod rygorem upadku zabezpieczenia. Termin ten nie może przekraczać dwóch tygodni. Stąd wniosek o dłuższy termin nie mógł być uznany za uzasadniony. W konsekwencji w zakresie przekraczającym dwa tygodnie wniosek podlegał oddaleniu (pkt I.3).

Mając powyższe na uwadze – w oparciu o treść art. 386 § 1 k.p.c. oraz art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. przy uwzględnieniu przepisów wskazanych wyżej oraz art. 747 pkt 2 k.p.c. – Sąd Apelacyjny orzekł jak wyżej.

bp